



Рекомендації Міжнародної асоціації юристів щодо конфлікту інтересів у міжнародному арбітражі

Затверджено Радою МАЮ 25 травня 2024 року

Зміст

Передмова	2
Вступ	4
Частина I: Загальні стандарти щодо неупередженості, незалежності та розкриття інформації	6
(1) Загальний принцип	6
(2) Конфлікти інтересів	6
(3) Розкриття інформації арбітром	7
(4) Відмова сторін від заперечень	9
(5) Сфера застосування	10
(6) Відносини	10
(7) Обов'язки сторін та арбітра	12
Частина II: Практичне застосування загальних стандартів	14
(1) Червоний перелік ситуацій, за наявності яких відмова від заперечень є неможливою	15
(2) Червоний перелік ситуацій, за наявності яких відмова від заперечень є можливою	16
(3) Помаранчевий перелік	17
(4) Зелений перелік	19
Члени Робочої групи з перегляду Рекомендацій 2014 року	20

Міжнародна асоціація юристів, Чансері Хауз, 53-64 Чансері Лейн, Лондон WC2A 1QS, Сполучене Королівство
Великої Британії та Північної Ірландії

Тел: +44 (0)20 7842 0090 www.ibanet.org Всі права захищені

© Міжнародна асоціація юристів 2024 р.

Жодна частина матеріалу, захищеного даним повідомленням про авторські права, не може відтворюватись або використовуватись у будь-якій формі або будь-якими електронними або механічними засобами, включаючи фотокопіювання, запис або будь-яку систему зберігання та відтворення інформації, без письмового дозволу власника авторських прав.

A Note on Translations

This document was originally prepared in English by a working group of the International Bar Association and was adopted by IBA Council Resolution.

In the event of any inconsistency between the English language versions and the translations into any other language, the English language version shall prevail.

Translated by: Olena Perepelynska (INTEGRITES), Anna Guillard Sazhko (Counsel and Independent Arbitrator), Olexander Droug (SayenkoKharenko), Oleksii Maslov (Avellum), Serhii Uvarov (INTEGRITES).

Передмова

Перші *Рекомендації Міжнародної асоціації юристів щодо конфлікту інтересів у міжнародному арбітражі* ("Рекомендації") були підготовлені Арбітражним комітетом Міжнародної асоціації юристів (МАЮ) (робочою групою у складі 19 експертів) та прийняті Радою МАЮ у 2004 році. Вони одразу ж отримали широке визнання в міжнародному арбітражному співтоваристві і були визнані надійним інструментом "м'якого права", що відображає стандарти, застосування яких очікується щодо неупередженості та незалежності арбітрів, а також щодо розкриття інформації за певних обставин. Інноваційна система світлофора з червоним, помаранчевим і зеленим переліками стала світовою нормою у багатьох відношеннях. Практикуючі юристи застосовують Рекомендації за замовчуванням; більшість арбітражних інститутів і навіть судів також посилаються на них як на важливий набір принципів у цій сфері. Потреба в таких Рекомендаціях не викликає сумнівів. Єдине питання полягає в тому, як Рекомендації повинні розвиватися з часом, щоб враховувати зміни в арбітражній практиці.

Відповідно до практики Арбітражного комітету МАЮ, який кожні десять років оцінює необхідність перегляду своїх правил та рекомендацій, Рекомендації були вперше переглянуті у 2014 році (після аналізу, проведеного Підкомітетом у складі 27 членів). Питання про те, чи слід переглядати Рекомендації, і якщо так, то яким чином, потребує ретельного розгляду, визначення на основі емпіричного аналізу того, чи виявило практичне застосування Рекомендацій потребу в їх роз'ясненні або вдосконаленні. Коли мова йде про набір принципів, що мають широке визнання, прийняття рішення про обсяг змін є, за визначенням, делікатним завданням, оскільки метою має бути вдосконалення застосовного режиму без шкоди для його призначення. Можливі суперечності щодо того, наскільки суворими мають бути Рекомендації, можуть виникнути через широке застосування Рекомендацій, які охоплюють комерційний та інвестиційний арбітраж, а також спеціалізовані арбітражі (наприклад, морські, спортивні, сировинні), арбітрів, які можуть бути або не бути юристами, тощо. Всі ці критерії повинні бути враховані.

Під керівництвом співголів Арбітражного комітету МАЮ Самаа Харіді (Samea Haridi) (2022 рік) та Валерії Галіндес (Valeria Galíndez) (2023 рік), а також Еріки Штайн (Erica Stein) як співголови Підкомітету з арбітражних рекомендацій та правил МАЮ ("Підкомітет"), до якого пізніше приєдналася Клаудія Фрутос-Петерсон (Claudia Frutos-Peterson), була створена нова Робоча група для перегляду Рекомендацій 2014 року. Опитування, проведене Підкомітетом у 2022 році серед фахівців, які займаються арбітражем, підтвердило, що Рекомендації залишаються корисним та ефективним інструментом, але докорінний перегляд Рекомендацій не був доцільним. Однак опитування виявило сфери, в яких Рекомендації можуть потребувати модернізації або уточнення: (i) розкриття інформації арбітрами; (ii) фінансування третіми сторонами; (iii) конфлікт, спричинений раніше висловленою позицією арбітра щодо певного правового питання (issue conflicts); (iv) організаційні форми юридичної практики у різних юрисдикціях (наприклад, палати баристерів (baristers' chambers), спілки (vereins) тощо); (v) експерти; (vi) суверенні держави або їхні органи та інституції; (vii) арбітри, які не є юристами; та (viii) соціальні мережі. Таким чином, члени Робочої групи були розділені на підгрупи для вирішення цих восьми питань, а також була створена дев'ята підгрупа для вивчення того, чи слід при перегляді Рекомендацій також адресувати будь-які питання, які не були виявлені під час опитування у 2022 році.¹ Керівники та члени Робочої групи (загалом понад 60 осіб) доклали величезних зусиль для виконання своїх завдань за один рік. Оновлена версія Рекомендацій була представлена для публічного обговорення, в тому числі сотням арбітражних інститутів по всьому світу. Коментарі були зібрані та проаналізовані, і, особливо в тих випадках, коли коментарі співпадали, вони були враховані при прийнятті остаточної редакції.

¹ **Розкриття інформації арбітрами:** Андре Аббуд; Жюлі Бедар; Хуліана Кастільйо; Кун Ван; Дженніфер Кірбі; Норадель Раджай; Мохамед С. Абдель Вахаб; Галина Зукова. **Фінансування третіми сторонами:** Кріна Балтаг; Альфредо Буллард; Заріна Чиной; Аліса Фремут-Вольф; Том Глазго; Дункан Ватсон. **Конфлікт, спричинений раніше висловленою позицією арбітра щодо певного правового питання (issue conflicts):** Лоуренс Бу; Джіхі Чон; Сільвія Марчілі; Люсі Мартінес; Алексі Мур; Меллорі Сілберман. **Організаційні форми юридичної практики у різних юрисдикціях:** Фолашаде Алі; П'єр Б'єнвеню; Беата Гессель; Сара Гріммер; Бартон Легум; Луїза Рейлі. **Експерти:** Данієла Бамбачі; П'єр Бургер; Стефані Коен; Френк Хормс; Ян Хайнер Недден; Іржі Урбан. **Суверенні держави або їхні органи та інституції:** Ніколя Анжеле; Гедре Аукштуолієне; Діала Хіменес; Пал Кара; Крістіан Літлі; Самі Таннус. **Арбітри, які не є юристами:** Річард Апхун; Лорен Фрідман; Марілі Параліка; Шеріна Петі; Пол Тіхауер; Рен Цин. **Соціальні мережі:** Данієль Дожа; Рікардо Далмасо Маркес; Сільві Бебохі Ебонго; Кріста Мюллер; Гарольд Но; Йошімі Охара; Софія де Сампайо Жаллес. **Інші питання:** Бенан Арсевен; Хільде ван дер Баан; Девід Белкам; Данієль Хайльброн Кріспім; Сандра Гонсалес; Халед Абу Ель Худа.

У "Вступі до Рекомендацій 2024 року" описано основоположні цілі Рекомендацій та їхнього останнього перегляду, далі викладено Загальні стандарти щодо неупередженості, незалежності та розкриття інформації (Частина I), а також практичне застосування Загальних стандартів у вигляді переліків обставин (Частина II).

Зміни до Рекомендацій мають на меті підкреслити важливість Загальних стандартів, які містяться в Чащині I і які при оцінці конфлікту інтересів та необхідності розкриття інформації арбітрами завжди повинні братися до уваги та не можуть розглядатися як другорядні по відношенню до Переліків прикладів, що містяться в Чащині II. При прочитанні оновлених Переліків прикладів у Чащині II у світлі посиленних Загальних стандартів, викладених у Чащині I, Рекомендації тепер відображають той рівень розкриття інформації, який сьогодні очікують від арбітрів користувачі арбітражу та широка арбітражна спільнота.

Арбітражний комітет МАЮ висловлює особливу подяку Валерії Галіндес та Еріці Штайн за їхню значну та непересічну роботу, а також двом секретарям² та керівникам усіх підгруп Робочої групи³. Особлива подяка також висловлюється колишньому Президенту МАЮ та Співголови Арбітражного комітету Девіду Рівкіну (David Rivkin) за його постійну підтримку та ентузіазм у пошуку мудрих рішень.

Рекомендації можна завантажити за посиланням www.ibanet.org/resources

Ксав'є Фавр-Бюль

Чіанн Бао

Співголови Арбітражного комітету

лютий 2024 року

² Девід Блекман; Віва Дадвал.

³ Ніколя Анжеле; Кріна Балтаг; Даніель Дожа; Сара Гріммер; Ян Хайнер Недден; Мерілі Параліка; Луїза Рейлі; Меллорі Сілберман; Хільде ван дер Баан; Галина Зукова.

1. У міжнародному арбітражі арбітри зобов'язані розкривати інформацію, щоб сторони мали можливість виявити та оцінити потенційні конфлікти інтересів, а арбітражні інститути та національні суди - належним чином розглянути відводи. Однак це завдання може бути складним, оскільки питання щодо конфлікту інтересів можуть мати багато нюансів, а відповіді на них залежать від конкретної ситуації. Відповідно, у 2004 році Арбітражний комітет МАЮ опублікував рекомендації з цього питання, розглянувши низку факторів, включаючи (i) фундаментальну важливість незалежності та неупередженості арбітрів, (ii) принцип автономії волі сторін, (iii) час, характер, обсяг, обов'язок розкриття та інші практичні аспекти розкриття інформації, а також (iv) наслідки та витрати, які можуть бути спричинені необґрунтованими відводами.
2. Рекомендації 2004 року відобразили точку зору, що стандартам, які існували на той час, бракувало достатньої чіткості та одноманітності в їх застосуванні. Тому в Рекомендаціях 2004 року викладено "Загальні стандарти та Пояснення до стандартів" (далі - "Загальні стандарти"). Загальні стандарти були розроблені як основне джерело для оцінки наявності конфлікту інтересів (застосовуючи об'єктивний тест "розумної третьої особи") та обов'язку розкривати інформацію (застосовуючи суб'єктивний тест "з точки зору сторін").
3. Тим не менш, з метою сприяння більшій одноманітності застосування та уникнення зайвих відводів, самовідводів та припинень мандату арбітрів у Рекомендаціях 2004 року перераховані конкретні ситуації (вказані як "Червоний", "Помаранчевий" і "Зелений" переліки) з метою ілюстрації Загальних стандартів, надання допомоги арбітрам у розкритті інформації, а також надання допомоги сторонам в оцінці того, чи може розкрита інформація викликати сумніви в незалежності та неупередженості арбітра. Для ситуацій, зазначених у Червоному переліку, вважається, що конфлікт інтересів існує. У ситуаціях, зазначених у Зеленому переліку, вважається, що конфлікт інтересів та видимість такого конфлікту відсутні. Ситуації з Помаранчевого переліку можуть, залежно від обставин конкретної ситуації, викликати сумніви з точки зору сторін і тому повинні бути розкриті відповідно до Загального стандарту 3. Такі переліки ("Переліки прикладів") були оновлені в редакції Рекомендацій 2014 року. У редакції 2024 року як Загальні стандарти, так і Переліки прикладів були додатково оновлені та вдосконалені з урахуванням їх використання на практиці з 2014 року.
4. Рекомендації відображають розуміння Арбітражним комітетом МАЮ найкращої сучасної міжнародної практики, що ґрунтується на принципах, викладених у Загальних стандартах, наведених нижче. Загальні стандарти та Переліки прикладів базуються на законодавстві, практиках, судових та інших рішеннях у різних юрисдикціях, а також на судженнях та досвіді основних учасників міжнародного арбітражу. Рекомендації мають на меті збалансувати різні інтереси сторін, їх представників, арбітрів та арбітражних інститутів, які несуть відповідальність за забезпечення доброчесності, репутації та ефективності міжнародного арбітражу. Як і їхні попередники, члени Робочої групи з перегляду Рекомендацій 2014 року та Підкомітету з арбітражних рекомендацій і правил у 2021-2023 роках продовжили з'ясовувати та враховувати думки провідних арбітражних інститутів, корпоративних юрисконсультів та інших осіб, залучених до міжнародного арбітражу, шляхом проведення публічних консультацій під час щорічних заходів МАЮ та інших зустрічей та опитувань міжнародної арбітражної спільноти. Отримані коментарі були детально розглянуті, і багато з них були враховані. Арбітражний комітет МАЮ вдячний за змістовний розгляд його пропозицій такою великою кількістю арбітражних інститутів та осіб.

5. Рекомендації застосовуються до будь-якого міжнародного арбітражу, незалежно від того, чи представниками сторін виступають юристи, чи ні, а також незалежно від того, чи арбітрами виступають особи, які є фахівцями в галузях інших, ніж право.
6. Ці Рекомендації не мають переважної сили над будь-якими положеннями застосовного національного законодавства, арбітражних регламентів, кодексів поведінки або інших обов'язкових документів, обраних сторонами. Однак ми сподіваємося, що, як і у випадку з Рекомендаціями 2004 та 2014 років та іншими правилами та рекомендаціями Арбітражного комітету МАЮ, нова редакція Рекомендацій буде широко прийнята міжнародною арбітражною спільнотою та допоможе сторонам, представникам, арбітрам, арбітражним інститутам та судам у вирішенні таких важливих питань, як неупередженість та незалежність. Арбітражний комітет МАЮ радить застосовувати Рекомендації, керуючись здоровим глуздом та без надмірно формалістичного тлумачення.
7. Частина I Рекомендацій містить принципи, які необхідно враховувати завжди. Переліки прикладів, що містяться в частині II, охоплюють багато різноманітних ситуацій, які часто виникають на практиці, але вони не претендують на вичерпність і не можуть бути вичерпними. Арбітражний комітет МАЮ продовжуватиме вивчати практичне застосування Рекомендацій з метою їх подальшого вдосконалення.
8. У 1987 році МАЮ опублікувала Правила етики для міжнародних арбітрів. Ці Правила охоплюють більше тем, ніж ці Рекомендації, і вони залишаються чинними щодо питань, які не охоплюються Рекомендаціями. Рекомендації замінюють Правила етики в частині питань, які регулюються цими Рекомендаціями.

Частина I: Загальні стандарти щодо неупередженості, незалежності та розкриття інформації

(1) Загальний принцип

Кожен арбітр повинен бути неупередженим і незалежним від сторін на момент прийняття призначення і залишатися таким до винесення остаточного арбітражного рішення або до остаточного припинення арбітражного провадження в інший спосіб.

Пояснення до Загального стандарту 1:

Фундаментальний принцип, що лежить в основі цих Рекомендацій, полягає в тому, що кожен арбітр повинен бути неупередженим і незалежним від сторін на момент прийняття ним призначення виступати в ролі арбітра і повинен залишатися таким протягом усього арбітражного розгляду, включаючи період часу, необхідний для виправлення або тлумачення остаточного арбітражного рішення згідно з відповідним регламентом, за умови, що такий період часу є відомим або може бути легко встановлений. Цей обов'язок не поширюється на період часу, протягом якого арбітражне рішення може бути оскаржене у відповідних судах або органах. Таким чином, обов'язок арбітра в цьому відношенні закінчується, коли Арбітражний трибунал виніс остаточне арбітражне рішення і будь-які виправлення або тлумачення такого рішення, які можуть бути дозволені відповідним регламентом, коли минув час для подання клопотання про такі виправлення або тлумачення, коли провадження було остаточним припинено (наприклад, у зв'язку з мировою угодою), або коли арбітр з інших причин більше не має компетенції. Якщо після скасування арбітражного рішення або інших процедур спір повернеться до того самого Арбітражного трибуналу, необхідно буде наново провести розкриття інформації та перевірити потенційний конфлікт інтересів.

(2) Конфлікт інтересів

- (a) Арбітр повинен відмовитися від прийняття призначення або, якщо арбітраж вже розпочато, відмовитися від подальшого виконання функцій арбітра, якщо у нього виникнуть будь-які сумніви щодо його здатності бути неупередженим або незалежним.
- (b) Цей же принцип застосовується, якщо існують або після призначення арбітра виникли факти або обставини, які, з точки зору розумної третьої особи, обізнаної з відповідними фактами та обставинами, викликали б обґрунтовані сумніви щодо неупередженості або незалежності арбітра, за винятком випадків, коли сторони погодилися з виконанням функцій арбітра відповідною особою, згідно з вимогами, викладеними у Загальному стандарті 4.
- (c) Сумніви є обґрунтованими, якщо розумна третя особа, знаючи відповідні факти та обставини, дійшла б висновку, що існує вірогідність того, що при прийнятті арбітром рішення на нього можуть вплинути інші фактори, ніж суть справи, викладена сторонами.
- (d) Обґрунтовані сумніви щодо неупередженості або незалежності арбітра неодмінно існують у будь-якому із випадків, описаних у Червоному переліку ситуацій, за наявності яких відмова від заперечень є неможливою.

Пояснення до Загального стандарту 2:

- (a) Якщо арбітр має сумніви щодо своєї здатності бути неупередженим та незалежним, такий арбітр повинен відмовитися від прийняття призначення або відмовитися від подальшого виконання функцій арбітра. Цей стандарт повинен застосовуватися незалежно від стадії арбітражного провадження. Це – основний принцип, викладений в цих Рекомендаціях з метою уникнення непорозумінь та для зміцнення довіри до арбітражного процесу.
- (b) Формулювання "неупередженість або незалежність" у Загальному стандарті 2 походить від широко прийнятої статті 12 Типового закону Комісії Організації Об'єднаних Націй з права міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ), що стосується відводу арбітрів. Як передбачено у статті 12(2) Типового закону ЮНСІТРАЛ, тест для відводу є об'єктивним ("тест розумної третьої особи"), з використанням критерію видимості конфлікту інтересів, що ґрунтується на обґрунтованих сумнівах щодо неупередженості або незалежності арбітра. Арбітр повинен враховувати об'єктивний стандарт при оцінці відповідних фактів чи обставин, приймаючи рішення про відмову у прийнятті призначення або відмову від подальшого виконання функцій арбітра. Арбітр повинен відмовитися від прийняття призначення або відмовитися від подальшого виконання функцій арбітра відповідно до Загального стандарту 2(b) у зв'язку з наявністю об'єктивного конфлікту інтересів, за винятком випадків, коли щодо такого об'єктивного конфлікту надана відмова від заперечень відповідно до Загального стандарту 4.
- (c) За наявності обґрунтованих сумнівів арбітр повинен відмовитися від прийняття призначення або від подальшого виконання функцій арбітра, наприклад, за обставин, які описані у Червоному переліку ситуацій, за наявності яких відмова від заперечень є неможливою. Однак у разі обґрунтованих сумнівів арбітр може натомість розкрити інформацію відповідно до Загального стандарту 3, наприклад, за обставин, які описані у Червоному переліку ситуацій, за наявності яких відмова від заперечень є можливою.
- (d) Закони та регламенти, які покладаються на стандарт обґрунтованих сумнівів, часто не містять визначення цього стандарту. Цей Загальний стандарт має на меті забезпечити певний контекст для його застосування. Наприклад, оскільки ніхто не може бути суддею у власній справі, між арбітром і стороною не може бути тотожності. Таким чином, сторони не можуть відмовитися від заперечень щодо наявності конфлікту інтересів, який виникає в такій ситуації.

(3) Розкриття інформації арбітром

- (a) Якщо існують факти або обставини, які, на думку сторін, можуть викликати сумніви щодо неупередженості або незалежності арбітра, арбітр повинен розкрити такі факти або обставини сторонам, арбітражному інституту або іншому компетентному органу (якщо такий існує, і якщо це вимагається застосовним інституційним регламентом), а також іншим арбітрам, якщо такі є, до прийняття призначення, або, якщо він дізнається про них після прийняття призначення, то якнайшвидше після цього. З урахуванням обов'язку арбітра проводити перевірку відповідно до Загального стандарту 7(d), арбітр повинен брати до уваги всі відомі йому факти та обставини при визначенні того, чи слід розкривати певні факти або обставини.
- (b) Зроблені на майбутнє заява або відмова від заперечень щодо наявності можливого конфлікту інтересів, пов'язаних з фактами та обставинами, які можуть виникнути в майбутньому, не звільняє арбітра від триваючого обов'язку розкриття інформації відповідно до Загального стандарту 3(a).
- (c) Із Загальних стандартів 1 і 2(a) випливає, що арбітри, які розкрили інформацію, вважають себе неупередженими і незалежними від сторін, незважаючи на розкриті факти, і, отже, здатними виконувати функції арбітра. В іншому випадку, арбітри одразу відмовилися б від прийняття номінації або призначення, або заявили б самовідвід.
- (d) Будь-які сумніви щодо того, чи повинен арбітр розкривати певні факти або обставини, повинні вирішуватися на користь розкриття.
- (e) Якщо арбітр дійде висновку, що він повинен розкрити інформацію, але правила професійної таємниці або інші правила практики чи професійної поведінки перешкоджають такому розкриттю, арбітр не повинен приймати призначення або повинен заявити самовідвід.

- (f) Те, на якій стадії перебуває арбітраж, не повинно впливати на рішення арбітра щодо необхідності розкриття фактів чи обставин.
- (g) Нерозкриття арбітром певних фактів та обставин, які з точки зору сторін можуть викликати сумніви в його неупередженості або незалежності, не обов'язково означає наявність конфлікту інтересів та не обов'язково має призводити до відводу арбітра.

Пояснення до Загального стандарту 3:

- (a) Обов'язок арбітра розкривати інформацію відповідно до Загального стандарту 3(a) ґрунтується на принципі, що у сторін є інтерес в отриманні повної інформації про будь-які факти чи обставини, які, на їхню думку, можуть мати значення. Зі свого боку, Загальний стандарт 3(d) передбачає, що будь-які сумніви щодо того, чи слід розкривати факти або обставини, повинні вирішуватися на користь розкриття. Однак, не потребують розкриття інформації ситуації, подібні до тих, що викладені в Зеленому переліку, які не можуть викликати сумнівів з точки зору сторін, оскільки з об'єктивної точки зору не існує видимості або фактичного конфлікту інтересів, відповідно до Загального стандарту 2. Крім того, як зазначено в Загальному стандарті 3(c), розкриття інформації не означає, що розкриті факти є такими, що можуть призвести до відводу арбітра. Обов'язок розкриття інформації відповідно до Загального стандарту 3(a) за своєю природою є триваючим.
- (b) Арбітражний комітет МАЮ розглянув питання про використання потенційними арбітрами заяв щодо фактів або обставин, які можуть виникнути в майбутньому та пов'язаного з цим можливого конфлікту інтересів, що іноді називають "відмовами від заперечень на майбутнє". Такі заяви не звільняють арбітра від триваючого обов'язку розкриття інформації відповідно до Загального стандарту 3(a). Однак, окрім цього, Рекомендації не висловлюють позиції щодо дійсності та наслідків зроблених на майбутнє заяв або відмов від заперечень, оскільки дійсність та наслідки будь-якої такої заяви або відмови повинні оцінюватися з урахуванням конкретного тексту такої заяви або відмови, конкретних обставин, що склалися, та застосовного права.
- (c) Розкриття інформації не означає наявність конфлікту інтересів. Арбітри, які розкрили інформацію, вважають себе неупередженими та незалежними від сторін, незважаючи на розкриті факти, інакше вони відмовилися б від прийняття номінації або призначення, або заявили б самовідвід. Таким чином, арбітр, який розкриває інформацію, відчуває себе здатним виконувати функції арбітра. Мета розкриття інформації полягає саме в тому, щоб дозволити сторонам вирішити, чи згодні вони з оцінкою арбітра, і розглянути ситуацію детальніше, якщо вони цього захочуть. У цьому Загальному стандарті чітко зазначено, що розкриття інформації саме по собі не може означати наявність сумнівів, достатніх для відводу арбітра, або навіть створювати презумпцію на користь такого відводу. Натомість, будь-який відвід може бути успішним лише, якщо задовольняються умови об'єктивного тесту, наприклад такого, що викладений у Поясненні до Загального стандарту 2 вище.
- (d-f) Розкриття інформації або відвід (як викладено в Загальних стандартах 2 і 3) не повинні залежати від того, на якій стадії перебуває арбітраж. Для визначення того, чи повинен арбітр розкрити інформацію, відмовитися від прийняття призначення або від подальшого виконання функцій арбітра, мають значення лише відповідні факти та обставини, а не поточна стадія арбітражу чи наслідки самовідводу. Хоча можуть виникати практичні труднощі через те, що арбітр повинен заявити самовідвід після початку арбітражу, застосування різних стандартів залежно від стадії арбітражу не відповідало б Загальним стандартам.
- (g) Загальний стандарт 3(g) впливає з того, що відвід може бути успішним лише, якщо задовольняються умови об'єктивного тесту (як висвітлено в Поясненні до Загального стандарту 3(c)). У Загальному стандарті 3(g) чітко зазначено, що нерозкриття певних фактів та обставин, які, з точки зору сторін, можуть викликати сумніви щодо неупередженості або незалежності арбітра, не обов'язково означає наявність конфлікту інтересів та не обов'язково має призводити до відводу арбітра.

(4) Відмова сторін від заперечень

(а) Якщо протягом 30 днів

(і) після будь-якого розкриття інформації арбітром, або

(іі) після того, як сторона іншим чином дізнається про факти або обставини, які можуть становити потенційний конфлікт інтересів у арбітра,

сторона не заявляє чітко виражене заперечення проти цього арбітра, то з урахуванням положень пунктів (b) та (c) цього Загального стандарту сторона вважається такою, що відмовилася від заперечень щодо наявності можливого конфлікту інтересів, пов'язаного з такими фактами та обставинами, і не може в подальшому заявляти жодних заперечень на підставі таких фактів або обставин.

Сторона вважається такою, що дізналася про будь-які факти або обставини, передбачені пунктом 4(a)(ii), якщо вони могли б бути виявлені в результаті розумного пошуку, проведеного на початку або під час провадження.

(b) Якщо існують факти або обставини, описані в Червоному переліку ситуацій, за наявності яких відмова від заперечень є неможливою, то відмова сторони від заперечень (включаючи будь-яку заяву або відмову від заперечень на майбутнє, як це передбачено в Загальному стандарті 3(b)) або будь-яка угода сторін про виконання такою особою функцій арбітра вважається недійсною.

(c) Особа не повинна виконувати функції арбітра за наявності конфлікту інтересів, зокрема, у випадках, наведених у Червоному переліку ситуацій, за наявності яких відмова від заперечень є можливою. Тим не менш, така особа може прийняти призначення або продовжувати виконувати функції арбітра, якщо дотримані наступні умови:

(і) всі сторони, всі арбітри та арбітражний інститут або інший компетентний орган (за наявності) повністю обізнані про такий конфлікт інтересів; та

(іі) всі сторони чітко виражено погоджуються з тим, що така особа може виконувати функції арбітра, незважаючи на такий конфлікт інтересів.

(d) Арбітр може сприяти сторонам у врегулюванні спору шляхом примирення, посередництва або в інший спосіб на будь-якій стадії провадження. Однак, перш ніж це зробити, арбітр повинен отримати чітко виражену згоду сторін на те, що такі дії не виключають подальшого виконання ним функцій арбітра. Така чітко виражена згода вважається дійсною відмовою від заперечень щодо будь-якого можливого конфлікту інтересів, який може виникнути внаслідок участі арбітра в такому процесі або внаслідок можливого отримання арбітром інформації у такому процесі. Якщо сприяння арбітра не призводить до остаточного врегулювання спору, зазначена відмова від заперечень залишається обов'язковою для сторін. Однак, відповідно до Загального стандарту 2(a) і незважаючи на таку згоду, арбітр повинен заявити самовідвід, якщо внаслідок залучення арбітра до процесу врегулювання спору, в арбітра виникають сумніви щодо його здатності надалі залишатися неупередженим або незалежним в арбітражі.

Пояснення до Загального стандарту 4:

(a) Відповідно до Загального стандарту 4(a), сторона вважається такою, що відмовилася від заперечення щодо будь-якого можливого конфлікту інтересів, якщо вона не заявила заперечення щодо такого конфлікту інтересів протягом 30 днів. Цей строк повинен відраховуватися від дати, коли сторона дізналася про відповідні факти чи обставини, в тому числі в результаті розкриття інформації.

(b) Загальний стандарт 4(b) виключає зі сфери дії Загального стандарту 4(a) факти та обставини, описані в Червоному переліку ситуацій, за наявності яких відмова від заперечень є неможливою. Деякі арбітри роблять заяви, в яких просять сторони відмовитися від заперечень щодо фактів або обставин, які можуть виникнути в майбутньому. Незалежно від того, чи просить арбітр про таку відмову від заперечень, факти та обставини, що виникають в ході арбітражу, повинні бути розкриті сторонам в силу триваючого обов'язку арбітра щодо розкриття інформації, як це передбачено Загальним стандартом 3(b).

- (c) Незважаючи на серйозний конфлікт інтересів, зокрема, будь-який з описаних у якості прикладу в Червоному переліку ситуацій, за наявності яких відмова від заперечень є можливою, сторони можуть захотіти залучити таку особу в якості арбітра. Тут необхідно знайти баланс між автономією волі сторін і бажанням мати лише неупереджених і незалежних арбітрів. Особи з серйозним конфліктом інтересів, зокрема, з будь-яким з описаних у якості прикладу у Червоному переліку ситуацій, за наявності яких відмова від заперечень є можливою, можуть виступати в якості арбітрів лише за умови, що сторони нададуть повністю інформовану, чітко виражену відмову від заперечень.
- (d) Концепція сприяння Арбітражним трибуналом сторонам у досягненні врегулювання їхнього спору в ході арбітражного провадження є усталеною в деяких юрисдикціях, але не в усіх. Інформована згода сторін на такий процес до його початку повинна розглядатися як дійсна відмова від заперечень щодо потенційного конфлікту інтересів. У деяких юрисдикціях може вимагатися, щоб така згода була надана у письмовій формі та підписана сторонами. За умови дотримання вимог чинного законодавства, може бути достатньо чітко вираженої згоди, яка може бути надана на слуханні та відображена у відповідному протоколі або стенограмі. Крім того, з метою запобігання використанню сторонами участі арбітра в процесі врегулювання спору як засобу для унеможливлення подальшого виконання функцій арбітром, цей Загальний стандарт чітко вказує, що відмова від заперечення зберігає свою чинність, якщо процес врегулювання спору не завершився успіхом. Надаючи свою чітко виражену згоду, сторони повинні усвідомлювати наслідки сприяння арбітром їхньому процесу врегулювання, включаючи ризик самовідводу арбітра.

(5) Сфера застосування

- (a) Ці Рекомендації рівною мірою застосовуються до арбітрів, головуючих арбітрів, одноособових арбітрів незалежно від способу їх призначення.
- (b) На арбітражних або адміністративних секретарів та помічників одного з арбітрів або Арбітражного трибуналу поширюється такий самий обов'язок незалежності та неупередженості, як і на арбітрів, і Арбітражний трибунал несе відповідальність за забезпечення дотримання такого обов'язку на всіх стадіях арбітражу.

Пояснення до Загального стандарту 5:

- (a) Оскільки кожен член Арбітражного трибуналу зобов'язаний бути неупередженим і незалежним від сторін, Загальні стандарти не встановлюють різниці між одноособовими арбітрами, головуючими арбітрами, арбітрами, призначеними сторонами, або арбітрами, призначеними інститутом.
- (b) Деякі арбітражні інститути вимагають від арбітражних або адміністративних секретарів та помічників підписувати декларацію про незалежність та неупередженість. Незалежно від того, чи існує така вимога, на арбітражних або адміністративних секретарів та помічників Арбітражного трибуналу поширюється такий самий обов'язок незалежності та неупередженості (включаючи обов'язок розкриття інформації), як і на арбітрів, і Арбітражний трибунал несе відповідальність за забезпечення дотримання такого обов'язку на всіх стадіях арбітражу. Крім того, цей обов'язок поширюється на арбітражних або адміністративних секретарів та помічників як всього Арбітражного трибуналу, так і окремих членів Арбітражного трибуналу.

(6) Відносини

- (a) Вважається, що арбітр загалом ототожнюється з юридичною фірмою або роботодавцем, але при розгляді релевантності фактів або обставин для визначення наявності потенційного конфлікту інтересів або необхідності розкриття інформації про нього, необхідно розглядати в кожному окремому випадку: діяльність юридичної фірми або роботодавця арбітра, за наявності; організаційну структуру та спосіб ведення діяльності юридичної фірми або роботодавця, а також відносини арбітра з юридичною фірмою або роботодавцем. Той факт, що до діяльності юридичної фірми або роботодавця арбітра залучено одну зі сторін, не обов'язково є джерелом такого конфлікту або причиною для розкриття інформації. Аналогічно, якщо одна зі сторін є членом групи, з якою

- юридична фірма або роботодавець арбітра мають відносини, такий факт повинен розглядатися в кожному окремому випадку, але не обов'язково сам по собі є джерелом конфлікту інтересів або причиною для розкриття інформації.
- (b) Будь-яка юридична або фізична особа, яка має контрольний вплив на сторону, прямий економічний інтерес у рішенні, яке буде винесене в арбітражі, або обов'язок компенсувати стороні збитки від такого рішення, може вважатися такою, що ототожнюється із цією стороною.
 - (c) Будь-яка юридична або фізична особа, на яку сторона має контрольний вплив, може вважатися такою, що ототожнюється із цією стороною.

Пояснення до Загального стандарту 6:

- (a) Існує необхідність збалансувати інтереси сторони призначати за власним вибором арбітра, який може бути юристом великої юридичної фірми або найманим працівником компанії чи іншої організації, та важливість збереження впевненості в неупередженості та незалежності міжнародних арбітрів. Вважається, що арбітр загалом повинен ототожнюватися з юридичною фірмою або роботодавцем, але діяльність юридичної фірми або роботодавця арбітра не повинна автоматично створювати конфлікт інтересів. Релевантність (i) діяльності юридичної фірми або роботодавця арбітра, включаючи характер, строки та обсяг роботи юридичної фірми або роботодавця; (ii) організаційної структури та способу ведення діяльності юридичної фірми або роботодавця; та (iii) відносин арбітра з юридичною фірмою або роботодавцем необхідно розглядати в кожному окремому випадку.
У Загальному стандарті 6(a) використовується термін "мати відносини", а не "представляти інтереси", оскільки відповідні зв'язки зі стороною можуть включати інші види діяльності, окрім юридичного представництва. Особливі питання щодо конфлікту інтересів виникають, коли сторона арбітражу є членом групи компаній. Оскільки конкретні корпоративні структури дуже різняться між собою, універсальний стандарт є недоречним. Натомість у кожному окремому випадку слід розглядати конкретні обставини афілійованості з іншим суб'єктом у межах тієї ж групи компаній, а також відносини цього суб'єкта з юридичною фірмою або роботодавцем арбітра.

Еволюція структури міжнародної юридичної практики породжує питання про те, що являє собою юридична фірма для цілей Загального стандарту 6(a). Як правило, юридична фірма для цих цілей – це будь-яка фірма, в якій арбітр є партнером або з якою арбітр формально пов'язаний, у тому числі як співробітник на будь-якій посаді, наприклад, як радник або спеціальний радник. Структури, через які різні юридичні фірми співпрацюють та/або розподіляють прибутки, можуть слугувати підставою для того, щоб вважати, що арбітр ототожнюється із такими іншими фірмами. Аналогічно, хоча палати баристерів (barristers' chambers) не повинні прирівнюватися до юридичних фірм для цілей конфлікту інтересів, розкриття інформації може бути виправданим з огляду на відносини між баристерами, сторонами та/або їх представниками.

- (b) Зокрема, якщо стороною в міжнародному арбітражі є юридична особа, інші юридичні та фізичні особи можуть мати контрольний вплив на цю юридичну особу та/або прямий економічний інтерес у рішенні, яке буде винесене в арбітражі, або обов'язок компенсувати стороні збитки від такого рішення. Кожна ситуація повинна оцінюватися індивідуально, і Загальний стандарт 6(b) роз'яснює, що такі особи можуть фактично вважатися такою стороною. Такий контроль, інтерес або обов'язок компенсувати збитки можуть також виникати у фізичних осіб із таким же результатом.

Треті сторони, які надають фінансування (third-party funders), та страховики можуть мати прямий економічний інтерес у підтриманні позовних вимог у справі або у запереченні проти них, можуть мати контрольний вплив на сторону арбітражу або вплив на ведення провадження, в тому числі на вибір арбітрів. Ці відмінності можуть мати значення при розгляді питання про те, чи слід ототожнювати таких суб'єктів із стороною.

- (c) Що стосується компаній, Загальний стандарт 6(c) означає, що якщо материнська компанія є стороною у справі, її дочірня компанія може вважатися такою, що ототожнюється із материнською компанією,

коли материнська компанія має на неї контрольний вплив. Такий же самий результат може виникати і щодо фізичних осіб. Наприклад, якщо фізична особа є стороною у справі, то компанія, якою вона володіє, акції якої не торгуються на біржі, і на яку вона має контрольний вплив, може вважатися такою, що ототожнюється із цією фізичною особою.

Що стосується держав, то вони, як правило, організаційно включають окремі юридичні особи, такі як регіональні чи місцеві органи влади або автономні агентства, які можуть бути юридично і політично незалежними від центрального уряду. Такі відносини не обов'язково підпадають під критерії "контролюючого впливу" або "прямого економічного інтересу". Оскільки відносини між такими суб'єктами дуже різняться між собою, універсальний стандарт є недоречним. Натомість, у кожному окремому випадку слід розглядати конкретні обставини відносин та їхню релевантність до предмета спору. Таким чином, щоразу, коли держава або державний суб'єкт, підрозділ або інституція є стороною арбітражу, навіть якщо статус такого суб'єкта оспорується, арбітр повинен розглянути питання про розкриття відносин з такими суб'єктами як регіональні або місцеві органи влади, автономні агентства або державні підприємства, незалежно від того, чи включені вони організаційно до держави, чи мають приватний статус, і навпаки.

(7) Обов'язки сторін та арбітра

- (a) Сторона зобов'язана повідомити арбітра, Арбітражний трибунал, іншу сторону та арбітражний інститут або інший компетентний орган (за наявності) про
- (i) будь-які відносини, прямі чи опосередковані, між арбітром та
- стороною;
 - іншою компанією з тієї ж групи компаній;
 - фізичною або юридичною особою, яка має контрольний вплив на сторону в арбітражі;
 - фізичною або юридичною особою, на яку сторона має контрольний вплив; або
 - будь-якою фізичною або юридичною особою, яка має прямий економічний інтерес у рішенні, яке буде винесене в арбітражі, або обов'язок компенсувати стороні збитки від такого рішення; та
- (ii) будь-яку іншу фізичну або юридичну особу, яку, на думку сторони, арбітр повинен взяти до уваги при розкритті інформації відповідно до Загального стандарту 3.

Сторона повинна зробити це з власної ініціативи за першої ж можливості.

- (b) З метою дотримання Загального стандарту 7(a) сторона повинна зробити розумний пошук та надати всю наявну в неї відповідну інформацію.
- (c) Сторона зобов'язана повідомити арбітра, Арбітражний трибунал, іншу сторону та арбітражний інститут або інший компетентний орган (за наявності) про особу свого представника, який бере участь в арбітражі, а також про будь-які відносини, включаючи членство в тій самій палаті баристерів (barristers' chambers), між її представником та арбітром. Сторона повинна зробити це з власної ініціативи за першої ж можливості, а також після будь-якої зміни в команді своїх представників.
- (d) Арбітр зобов'язаний зробити розумний пошук з метою виявлення будь-якого конфлікту інтересів, а також будь-яких фактів або обставин, які можуть обґрунтовано викликати сумніви щодо неупередженості або незалежності арбітра. Нерозкриття конфлікту інтересів не може бути виправдано незнанням, якщо арбітр не зробив такого розумного пошуку.

Пояснення до Загального стандарту 7:

- (a) Сторони зобов'язані розкрити інформацію про будь-які відносини з арбітром. Розкриття інформації про такі відносини має зменшити ризик безпідставних відводів через неупередженість або незалежність арбітра на підставі інформації, що стала відома після його призначення. Обов'язок сторін розкрити інформацію про будь-які відносини, прямі чи опосередковані, між арбітром та стороною (та/або іншою компанією з тієї ж групи компаній, та/або фізичною особою, яка має контрольний вплив на сторону в арбітражі,

та/або юридичною чи фізичною особою, на яку сторона має контрольний вплив) поширюється на відносини з юридичною чи фізичною особою, яка має прямий економічний інтерес у рішенні, яке буде винесене в арбітражі, або обов'язок компенсувати стороні збитки від такого рішення, наприклад, суб'єкта, який надає фінансування арбітражу.

Надаючи перелік фізичних або юридичних осіб, яких, на думку сторін, арбітр повинен взяти до уваги при розкритті інформації, сторони зобов'язані пояснити, яке відношення ці особи мають до спору.

- (b) Для того, щоб виконати свій обов'язок щодо розкриття інформації, сторони зобов'язані проводити перевірку будь-якої відповідної інформації, яка є розумно доступною для них. Крім того, будь-яка сторона арбітражу зобов'язана з самого початку і надалі протягом усього провадження докладати розумних зусиль для з'ясування і розкриття доступної інформації, яка, відповідно до Загальних стандартів, може вплинути на неупередженість або незалежність арбітра.
- (c) Сторони повинні якнайшвидше повідомити про своїх представників, які їх консультують щодо арбітражу або які беруть участь в арбітражі. Обов'язок сторони розкрити інформацію про особу свого представника, який її консультує щодо арбітражу або бере участь в арбітражі, поширюється на всіх членів команди представників цієї сторони і виникає з самого початку провадження.
- (d) Для того, щоб виконати свій обов'язок щодо розкриття інформації згідно з Рекомендаціями, арбітри повинні проводити перевірку будь-якої відповідної інформації, яка є розумно доступною для них.

Частина II: Практичне застосування загальних стандартів

1. Для того щоб мати важливий практичний вплив, Рекомендації розглядають ситуації, які можуть виникнути в сучасній арбітражній практиці, у Переліках прикладів. Однак ці переліки не можуть охопити всі ситуації, і в усіх випадках кінцевий результат має визначитися крізь призму загальних стандартів; іншими словами, загальні стандарти мають переважну силу над ілюстративними Переліками прикладів.
2. Червоний перелік складається з двох частин: "Червоний перелік ситуацій, за наявності яких відмова від заперечень є неможливою" (див. Загальні стандарти 2(d) та 4(b)); та "Червоний перелік ситуацій, за наявності яких відмова від заперечень є можливою" (див. Загальний стандарт 4(c)). Ці переліки не є вичерпними і детально описують конкретні ситуації, які, залежно від обставин окремої справи, викликають обґрунтовані сумніви щодо неупередженості та незалежності арбітра. Тобто, за таких обставин існує конфлікт інтересів з точки зору розумної третьої особи, якій відомі відповідні факти та обставини (див. Загальний стандарт 2(b)). До Червоного переліку ситуацій, за наявності яких відмова від заперечень є неможливою, включені ситуації, які впливають з основного принципу, що жодна особа не має права бути суддею у власній справі. Тому надання згоди на таку ситуацію не може усунути конфлікт. Червоний перелік ситуацій, за наявності яких відмова від заперечень є можливою, охоплює ситуації, які є серйозними, але не настільки фундаментальними. Через свою серйозність, на відміну від обставин, описаних у Помаранчевому переліку, ці ситуації слід розглядати як такі, за наявності яких відмова від заперечень є можливою, але лише за умови, що сторони, усвідомлюючи наявність конфлікту інтересів, прямо заявляють про своє бажання, щоб така особа виконувала функції арбітра, як зазначено в Загальному стандарті 4(c).
3. Помаранчевий перелік – це невичерпний перелік конкретних ситуацій, які, залежно від обставин справи, можуть з точки зору сторін викликати сумніви щодо неупередженості або незалежності арбітра. Таким чином, Помаранчевий перелік відображає ситуації, які підпадають під дію Загального стандарту 3(a), а отже, арбітр зобов'язаний повідомити про такі ситуації. У всіх цих ситуаціях сторони вважаються такими, що погодилися з виконанням функцій арбітра цією особою, якщо після розкриття інформації вони своєчасно не подали заперечення, як це передбачено Загальним стандартом 4(a).
4. Розкриття інформації не означає наявності конфлікту інтересів; воно також не повинно саме по собі призводити до відводу арбітра або до презумпції щодо відводу. Метою розкриття інформації є інформування сторін про ситуацію, яку вони, можливо, захочуть розглянути детальніше, щоб визначити, чи об'єктивно – тобто, з точки зору розумної третьої особи, обізнаної з відповідними фактами та обставинами, – існують обґрунтовані сумніви щодо неупередженості та незалежності арбітра. Якщо арбітр дійде висновку про відсутність обґрунтованих сумнівів, то він може надалі виконувати свої функції. Окрім ситуацій, зазначених у Червоному переліку ситуацій, за наявності яких відмова від заперечень є неможливою, арбітр також може надалі виконувати свої функції, якщо сторони своєчасно не висловили заперечень, або, у ситуаціях, зазначених у Червоному переліку ситуацій, за наявності яких відмова від заперечень є можливою, якщо сторони дали свою чітко виражену згоду відповідно до Загального стандарту 4(c). Якщо сторона заявляє відвід арбітра, арбітр все одно може виконувати свої функції, якщо орган, який розглядає відвід, вирішить, що відвід не задовольняє умови об'єктивного тесту для відводу, описані в Поясненні до Загального стандарту 2.
5. Відвід, заявлений пізніше на підставі того, що арбітр не розкрив такі факти або обставини, не повинен автоматично призводити до непризначення, подальшого відводу або успішного оскарження будь-якого арбітражного рішення. Як зазначено в Загальному стандарті 3(g), саме по собі нерозкриття не може зробити арбітра упередженим або недостатньо незалежним: до цього можуть призвести лише факти або обставини, які арбітр не розкрив.

6. В ситуаціях, не зазначених у Помаранчевому переліку або таких, що виходять за межі строків, встановлених у деяких частинах Помаранчевого переліку, відсутня презумпція, що розкриття інформації є обов'язковим. Однак в кожному конкретному випадку арбітр повинен оцінити, чи певна ситуація, навіть якщо вона не зазначена в Помаранчевому переліку, викликає сумніви в неупередженості або незалежності арбітра з точки зору сторін. Оскільки Помаранчевий перелік не є вичерпним переліком прикладів, можуть існувати ситуації, які не зазначені в ньому та які, залежно від обставин, можуть потребувати розкриття арбітром. Це може мати місце, наприклад, у випадку попередніх повторних призначень однією і тією ж стороною або одним і тим же представником поза трирічним строком, передбаченим Помаранчевим переліком, або коли арбітр одночасно виступає в якості представника у непов'язаній справі, в якій порушуються аналогічні питання. Так само, залежно від обставин, може виникнути необхідність розкриття інформації про те, що та сама сторона або той самий представник, які беруть участь у справі, яка розглядається певним арбітром, під час розгляду цієї справи призначили такого арбітра у іншій справі. Хоча Рекомендації не завжди вимагають розкриття інформації про те, що арбітр у минулому виконував функції арбітра в іншому Арбітражному трибуналі разом з іншим членом цього Арбітражного трибуналу або з одним із представників у поточному провадженні, арбітр повинен оцінювати в кожному конкретному випадку, чи факт частоті участі в якості представника або арбітра у справах з іншим членом Арбітражного трибуналу може створити, з точки зору сторін, відчутний дисбаланс у Арбітражному трибуналі, який, залежно від фактів та обставин справи, може викликати сумніви щодо неупередженості або незалежності арбітра. Якщо відповідь на це питання "так", то арбітр повинен розкрити відповідну інформацію.
7. Зелений перелік - це невичерпний перелік конкретних ситуацій, в яких не може існувати ні видимого, ні фактичного конфлікту інтересів ані за суб'єктивним, ані за об'єктивним стандартом. Таким чином, арбітр не зобов'язаний розкривати інформацію про ситуації, які охоплюються Зеленим переліком. Як зазначено в Поясненні до Загального стандарту З(а), Зелений перелік відображає те, що в обов'язку розкриття інформації є певні межі, які ґрунтуються на принципі розумності.
8. Межа між типами ситуацій, що охоплюються різними Переліками, може бути тонкою. Можна сперечатися про те, чи повинна певна ситуація бути в одному Переліку, а не в іншому. Крім того, Переліки містять загальні терміни для різних ситуацій, такі як "значний" та "релевантний". Переліки, наскільки це можливо, відображають міжнародні принципи та найкращі практики. Було би контрпродуктивним ще більше деталізувати норми, які у будь-якому випадку мають тлумачитися розумно у світлі фактів та обставин у кожному конкретному випадку.

(1) Червоний перелік ситуацій, за наявності яких відмова від заперечень є неможливою

- 1.1 Існує тотожність між стороною та арбітром, або арбітр є юридичним представником в арбітражі, або працівником фізичної чи юридичної особи, яка є стороною в арбітражі.
- 1.2 Арбітр є менеджером, директором або членом наглядової ради однієї зі сторін чи суб'єкта, який має прямий економічний інтерес у рішенні, яке буде винесене в арбітражі, або має контрольний вплив на сторону чи такого суб'єкта.
- 1.3 Арбітр має значний фінансовий або особистий інтерес в одній зі сторін або в результаті справи.
- 1.4 Арбітр у даний час або регулярно консультує сторону або афілійовану особу¹ сторони, і арбітр або фірма чи роботодавець арбітра отримує від цього значний фінансовий дохід.

¹ У всіх Переліках прикладів термін "афілійована особа" охоплює всі компанії в групі компаній, включаючи материнську компанію, та/або фізичну особу, яка має контрольний вплив на сторону в арбітражі, та/або будь-яку фізичну або юридичну особу, на яку сторона має контрольний вплив.

(2) Червоний перелік ситуацій, за наявності яких відмова від заперечень є можливою

2.1 Стосунок арбітра до спору:

- 2.1.1 Арбітр надавав юридичні консультації або експертний висновок щодо спору стороні або афілійованій особі однієї зі сторін.
- 2.1.2 Арбітр був раніше залучений у спір.

2.2 Прямий або опосередкований інтерес арбітра у спорі:

- 2.2.1 Арбітр прямо чи опосередковано володіє акціями/часткою в статутному капіталі однієї зі сторін або афілійованої особи однієї зі сторін, причому акції/частка в статутному капіталі такої сторони або афілійованої особи не торгуються на біржі.
- 2.2.2 Близький член сім'ї² арбітра має значний економічний інтерес у результаті спору.
- 2.2.3 Арбітр або близький член сім'ї арбітра перебуває у близьких стосунках з особою, яка не є стороною спору, до якої може звернутися з вимогою сторона, що програла спір.

2.3 Відносини арбітра зі сторонами або представниками сторін:

- 2.3.1 Арбітр у даний час або регулярно представляє або консультує одну зі сторін або афілійовану особу однієї зі сторін, але не отримує від цього значний фінансовий дохід.
- 2.3.2 Арбітр у даний час представляє або консультує представника сторони або юридичну фірму, яка виступає в якості представника однієї зі сторін.
- 2.3.3 Арбітр є юристом тієї ж юридичної фірми, що і представник однієї зі сторін.
- 2.3.4 Арбітр є менеджером, директором або членом наглядової ради афілійованої компанії однієї зі сторін, або має на неї контрольний вплив, якщо ця компанія безпосередньо залучена до питань, що є предметом спору в арбітражі.
- 2.3.5 Юридична фірма або роботодавець арбітра, без особистого залучення самого арбітра, раніше були залучені у справу, але припинили таке залучення.
- 2.3.6 Юридична фірма або роботодавець арбітра в даний час має значні комерційні відносини з однією зі сторін або афілійованою особою однієї зі сторін.
- 2.3.7 Арбітр перебуває у близьких родинних стосунках з однією зі сторін, або з керівником, директором чи членом наглядової ради однієї зі сторін, або з будь-якою особою, яка має контрольний вплив на одну зі сторін або на афілійовану особу однієї зі сторін, або з представником сторони.
- 2.3.8 Близький член сім'ї арбітра має значний фінансовий або особистий інтерес в одній зі сторін або в афілійованій особі однієї зі сторін.

² У всіх Переліках прикладів термін "близький член сім'ї" означає чоловіка/дружину, брата/сестру, дитину, батьків або цивільного партнера, а також будь-якого іншого члена сім'ї, з яким існують близькі відносини.

(3) Помаранчевий перелік

3.1 Послуги для однієї зі сторін або інше залучення у справу:

- 3.1.1 Арбітр протягом останніх трьох років був представником однієї зі сторін або афілійованої особи однієї зі сторін чи раніше консультував або отримував консультації від сторони або афілійованої особи сторони, яка призначає арбітра у непов'язаній справі, але між арбітром та такою стороною або афілійованою особою сторони не існує жодних поточних відносин.
- 3.1.2 Арбітр протягом останніх трьох років виступав представником проти однієї зі сторін або афілійованої особи однієї зі сторін у непов'язаній справі.
- 3.1.3 Арбітр протягом останніх трьох років два чи більше разів призначався арбітром однією зі сторін або афілійованою особою однієї зі сторін.³
- 3.1.4 Арбітр протягом останніх трьох років два чи більше разів призначався однією зі сторін або афілійованою особою однієї зі сторін для надання допомоги в проведенні тренувальних слухань або у підготовці до слухань у непов'язаних справах.
- 3.1.5 Арбітр у даний час виступає або виступав протягом останніх трьох років в якості арбітра або представника в іншому арбітражі з пов'язаного питання або у справі за участю однієї зі сторін або афілійованої особи однієї зі сторін.
- 3.1.6 Арбітр у даний час виступає або виступав протягом останніх трьох років в якості експерта однієї зі сторін або афілійованої особи однієї зі сторін у непов'язаній справі.
- 3.1.7 Юридична фірма або роботодавець арбітра у даний час або регулярно надає послуги одній зі сторін або афілійованій особі однієї зі сторін, які не створюють значних комерційних відносин для юридичної фірми або роботодавця, в надання яких арбітр не залучений особисто, і які не стосуються поточного спору.
- 3.1.8 Юридична фірма або інша юридична організація, яка отримує значні гонорари або інші доходи разом з юридичною фірмою або роботодавцем арбітра, надає послуги одній зі сторін або афілійованій особі однієї зі сторін в Арбітражному суді.

3.2 Відносини між арбітром та іншим арбітром або представником:

- 3.2.1 Арбітр та інший арбітр є юристами тієї ж юридичної фірми або мають того самого роботодавця.
- 3.2.2 Арбітр та інший арбітр або представник однієї зі сторін є членами тієї ж палати баристерів (barristers' chamber).
- 3.2.3 Арбітр протягом останніх трьох років був партнером іншого арбітра або представника в цьому арбітражі чи іншим чином пов'язаний з ними.
- 3.2.4 Юрист юридичної фірми арбітра є арбітром в іншому спорі щодо пов'язаного питання або справи за участю тієї ж сторони або сторін, або афілійованої особи однієї зі сторін.
- 3.2.5 Близький член сім'ї арбітра є партнером або співробітником юридичної фірми, яка представляє одну зі сторін, але особисто не залучений у вирішення спору.
- 3.2.6 Між арбітром та представником сторони існують близькі дружні стосунки.
- 3.2.7 Між арбітром та представником, який бере участь в арбітражі, існує ворожнеча.

³ У деяких видах арбітражу, таких як морський, спортивний або сировинний арбітраж, арбітри можуть обиратися зі спеціалізованого пулу осіб або з обов'язкового списку. Сторонам, які діють у цих сферах, може бути відомо про звичай або практику частого призначення сторонами одного й того ж арбітра в різних справах. У такому випадку, хоча розкриття інформації про повторні призначення може бути бажаним відповідно до пункту 3.1.3, обсяг розкриття інформації та наслідки повторних призначень можуть відрізнятися від тих, що викладені в цих Рекомендаціях.

- 3.2.8 Протягом останніх трьох років арбітр більше трьох разів призначався в якості арбітра тим же представником або тією ж юридичною фірмою.
- 3.2.9 Протягом останніх трьох років арбітр більше трьох разів призначався в якості експерта тим же представником або тією ж юридичною фірмою.
- 3.2.10 Протягом останніх трьох років арбітр більше трьох разів призначався тим же представником або тією ж юридичною фірмою для надання допомоги в проведенні тренувальних слухань або у підготовці до слухань.
- 3.2.11 Арбітр та інший арбітр або представник однієї зі сторін в арбітражі у даний час виступають або протягом останніх трьох років разом виступали в якості представників однієї сторони.
- 3.2.12 Арбітр і представник однієї зі сторін у даний час разом виступають в якості арбітрів в іншому арбітражі.
- 3.2.13 Арбітр та інший(і) арбітр(и) у даний час разом виступають в якості арбітрів в іншому арбітражі.

3.3 Відносини між арбітром та стороною та/або іншими особами, залученими до арбітражу:

- 3.3.1 Юридична фірма арбітра в даний час діє проти однієї зі сторін або афілійованої особи однієї зі сторін.
- 3.3.2 Арбітр був пов'язаний з експертом, стороною або афілійованою особою однієї зі сторін у професійній якості, наприклад, як колишній співробітник або партнер.
- 3.3.3 Існують близькі дружні стосунки між арбітром та менеджером, директором або членом наглядової ради сторони, суб'єкта, який має прямий економічний інтерес у рішенні, яке буде винесене в арбітражі, або особи, яка має контрольний вплив, такий як контрольна участь у капіталі, на одну зі сторін чи афілійовану особу однієї зі сторін, або свідка чи експерта.
- 3.3.4 Існує ворожнеча між арбітром та менеджером, директором або членом наглядової ради сторони, суб'єкта, який має прямий економічний інтерес у рішенні, яке буде винесене в арбітражі, або особи, яка має контрольний вплив на одну зі сторін чи афілійовану особу однієї зі сторін, або свідка чи експерта.
- 3.3.5 Якщо арбітр є колишнім суддею і протягом останніх трьох років він розглядав значну справу за участю однієї зі сторін або афілійованої особи однієї зі сторін.
- 3.3.6 Арбітр залучає експерта, який бере участь в арбітражному провадженні, для участі в іншій справі, в якій цей арбітр виступає в якості представника.

3.4 Інші обставини:

- 3.4.1 Арбітр прямо чи опосередковано володіє акціями, які за кількістю або номіналом становлять істотну участь в одній зі сторін або афілійованій особі однієї зі сторін, причому акції цієї сторони або афілійованої особи перебувають у відкритому обігу на фондовій біржі.
- 3.4.2 Арбітр публічно відстоював позицію щодо справи як в опублікованій статті або промові, так і через соціальні мережі або онлайн професійні платформи або іншим чином.
- 3.4.3 Арбітр обіймає керівну або іншу пов'язану з прийняттям рішень посаду в інституті, який адмініструє справу, або в компетентному органі щодо відповідного спору, і на цій посаді він брав участь у прийнятті рішень щодо такого арбітражу.
- 3.4.4 Арбітр є менеджером, директором або членом наглядової ради афілійованої компанії однієї зі сторін, або має на неї контрольний вплив, якщо ця компанія безпосередньо не залучена до питань, що є предметом спору в арбітражі.

(4) Зелений перелік

4.1 Раніше висловлені правові позиції

- 4.1.1 Арбітр раніше висловлював правову позицію (наприклад, в статті для юридичного видання або в публічній лекції) щодо питання, яке також виникає в арбітражі (але ця позиція не зосереджена на справі).

4.2 Поточні послуги для однієї зі сторін:

- 4.2.1 Фірма в асоціації або об'єднанні з юридичною фірмою або роботодавцем арбітра, яка, проте не отримує значні гонорари або інші доходи разом з такою юридичною фірмою або роботодавцем арбітра, надає послуги одній зі сторін або афілійованій особі однієї зі сторін у непов'язаній справі.

4.3 Контакти з іншим арбітром або з представником однієї зі сторін:

- 4.3.1 Арбітр має відносини з іншим арбітром або з представником однієї зі сторін через членство в тому ж професійній об'єднанні, громадській чи благодійній організації чи через соціальну мережу.
- 4.3.2 Арбітр та представник однієї зі сторін раніше виступали разом в якості арбітрів.
- 4.3.3 Арбітр викладає на тому ж факультеті або в тому ж навчальному закладі, що й інший арбітр або представник однієї зі сторін, або є посадовою особою професійного об'єднання, громадської чи благодійної організації разом з іншим арбітром або представником однієї зі сторін.
- 4.3.4 Арбітр був доповідачем, модератором або організатором на одній або декількох конференціях, чи брав участь у семінарах або робочих групах професійної, громадської або благодійної організації разом з іншим арбітром або представниками сторін.

4.4 Контакти між арбітром та однією зі сторін:

- 4.4.1 До свого призначення арбітр мав попередній контакт зі стороною або афілійованою особою сторони (або представником будь-якої з них), якщо такий контакт обмежувався питаннями наявності у нього часу та кваліфікації для виконання функцій арбітра або обговоренням кандидатур головуючого арбітра, і не включав обговорення суті або процесуальних аспектів спору, окрім як у мірі, необхідній для надання арбітру загального уявлення про справу.
- 4.4.2 Арбітр володіє незначним пакетом акцій однієї зі сторін або афілійованої особи однієї зі сторін, які перебувають у відкритому обігу на фондовій біржі.
- 4.4.3 Арбітр та менеджер, директор або член наглядової ради, або будь-яка особа, яка має контрольний вплив на одну зі сторін або на афілійовану особу однієї зі сторін, працювали спільно як експерти або в іншій професійній якості, в тому числі як арбітри в тій же справі.
- 4.4.4 Арбітр має відносини з однією зі сторін або її афілійованими особами через соціальну мережу.

4.5 Контакти між арбітром та одним з експертів:

- 4.5.1 Арбітр, виступаючи в якості арбітра в іншій справі, заслухав свідчення експерта, який бере участь у поточному провадженні.

Члени Робочої групи з перегляду Рекомендацій 2014 року

Голова

Еріка Штайн
Співголова Підкомітету з арбітражних настанов та
правил МАЮ, 2022-2023 рр., *Stein Arbitration*, Брюссель

Заступник Голови

Клаудія Фрутос-Петерсон
Curtis Mallet, Вашингтон, округ Колумбія

Секретарі

Девід Блекман
Chaffetz Lindsey, Нью-Йорк

Віва Дадвал
King & Spalding, Нью-Йорк

Керівники команд

Ніколя Анжеле
Angelet Law, Брюссель

Крина Балтаг
Стокгольмський університет, Стокгольм

Даніель Дожа
Queitius, Будапешт

Сара Гріммер
Twenty Essex, Сінгапур

Ян Хайнер Недден
Hanefeld, Гамбург

Марілі Параліка
Fieldfisher, Париж

Луїза Рейлі
Юридична бібліотека, Ірландія

Меллорі Сілберман
Джорджтаунський університет, Вашингтон, округ
Колумбія

Хільде ван дер Баан
Allen & Overly, Амстердам

Галина Зукова
Zukova Legal, Париж

Члени

Андре Аббуд
BMA Advogados, Сан-Паулу/Ріо-де-Жанейро/Бразилія

Фолашаде Аллі
Folashade Alli & Associates, Лагос

Річард Апхун
AL Contract Services, Рим

Бенан Арсевен
Moroğlu Arseven, Стамбул

Гедре Аукштуоліене
Ellex, Вільнюс

Жюлі Бедар
Skadden, Нью-Йорк/Сан-Паулу

П'єр Б'єнвеню
IMK avocats, Монреаль

Девід Блекман
Chaffetz Lindsey, Нью-Йорк

Лоуренс Бу
The Arbitration Chambers, Сінгапур

Даніела Бамбачі
BRG, Буенос-Айрес/Нью-Йорк

Альфредо Буллард
Bullard Falla Ezcurra, Ліма

П'єр Бургер
Werksmans, Йоганнесбург

Хуліана Кастільо
Eviosys, Париж

Заріна Чиной
Panchshil Realty, Пуна

Даніель Хейлброн Кріспім
Galp, Ріо-де-Жанейро

Стефані Коен
Cohen Arbitration, Нью-Йорк

Сільві Бебохі Ебонго
NBE Avocats, Париж/Яунде

Халед Абу Ель Худа
Houda Law Firm, Дакар

Кун Фан
UNSW, Сідней

Лорен Фрідман
King & Spalding, Нью-Йорк

Аліса Фремут-Вольф
Nivalion, Відень

Беата Гессель
Gessel Kancelaria, Варшава

Том Глазго
Omni Бріджвей, Сінгапур

Сандра Гонсалес
Ferrere, Монтевідео

Джіхі Чон
General Motors International, Сеул

Френк Хормс
Хохтіф, Ессен

Софія де Сампайо Жаллес
Atmesto & Asociados, Мадрид

Діала Хіменес
DJ Arbitraje, Сан-Хосе

Пал Кара
MOL Hungarian Oil and Gas Plc, Будапешт

Дженніфер Кірбі
Арбітражний суд Кірбі, Париж/Нью-Йорк

Крістіан Літлі
HSF, Нью-Йорк

Бартон Легум
Honlet Legum, Париж

Сільвія Марчілі
White & Case, Х'юстон

Рікардо Далмасо Маркес
META, Сан-Паулу

Люсі Мартінес
Martinez Arbitration, Сідней/Лондон

Алексі Мур
Арбітраж MGC, Париж

Кріста Мюллер
Mueller Abogados, Мехіко

Гарольд Но
Kim & Chang, Сеул

Йошімі Охара
Nagashima Ohno & Tsunematsu, Токіо

Шеріна Петі
Нортон Роуз, Лондон

Рен Цін
Глобальний юридичний офіс, Пекін

Норадель Раджай
Lalive, Женева

Самі Таннус
Freshfields, Дубай

Пол Тіхауер
CEO Arbitration, Торонто

Іржі Урбан
KPMG, Прага

Мохамед С. Абдель Вахаб
Zulficar Partners, Каїр

Дункан Ватсон
Квінн Емануель, Гонконг/Перт